

29.07.2021 № 01/01/07 - 607

На № _____ від _____

Президенту України
01220, м. Київ, вул. Банкова, 11**Публічного акціонерного товариства**
«Укрнафта»
04053, м. Київ, провул. Несторівський, буд. 3-5
Ідентифікаційний код – 00135390***Вельмишановний Володимире Олександровичу!***

ПАТ «Укрнафта» засвідчує Вам свою повагу та звертається як до гаранта додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.

Це звернення викликане вчиненням державними уповноваженими Антимонопольного комітету України відверто незаконних дій по відношенню до ПАТ «Укрнафта» (надалі також – Товариство), спрямованих на спотворення конкуренції на ринках нафтопродуктів, які загрожують можливості продовження діяльності Товариства на ринку роздрібного продажу пального, що потребує негайного втручання органів, що здійснюють контроль за роботою Антимонопольного комітету України (надалі також – Комітет, АМКУ).

Звернення саме до Вас обґрунтоване положеннями статей 2 та 9-11 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», які передбачають, що Комітет підконтрольний Президенту України; Президент України призначає та звільняє з посад Голову Антимонопольного комітету України, державних уповноважених цього органу (його членів).

Здійснення контролю за діяльністю Комітету включає в себе забезпечення дотримання цим органом в своїй діяльності принципів законності та недискримінаційності, а також здійснення ним державного захисту добросовісної конкуренції.

ПАТ «Укрнафта» є найбільшим в Україні виробником нафти (62,5% загального видобутку в 2020 р.) та найбільшим платником податків в Україні за 2020 р. (45,8 млрд. грн. сплачено до бюджету за підсумками 2020 р.). Товариство також володіє найбільшою в Україні мережею АЗС під брендом «Укрнафта», яка налічує 537 діючих об'єктів.

30.03.2021 АМКУ прийнято рішення у справі № 143-26.13/153-16, яким на ПАТ «Укрнафта» накладено штраф у розмірі 2,4 млрд. грн. за порушення, передбачене п. 1 ч. 2 ст. 6 та п. 1 ст. 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються встановлення цін на світлі нафтопродукти в мережі 1625 АЗС у майже всіх регіонах України протягом 2015-2017рр.

ПАТ «Укрнафта» вважає, що приймаючи вказане Рішення, Голова та члени Комітету навмисно порушили принцип державного захисту конкуренції, встановленого в статті 42 Конституції України, принцип верховенства права, закріплений в статті 8 Конституції України, оскільки діяли не на підставі, не у межах повноважень та не у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, чим порушили статтю 12 Основного Закону України, а також діяли всупереч зобов'язанням України перед Європейським Союзом щодо роботи її органів влади.

За результатами проведеного розслідування у справі № 143-26.13/153-16, Комітет не виявив жодних негативних наслідків від продажу ПАТ «Укрнафта» нафтопродуктів у роздріб. При цьому, Комітет застосував штраф, який у шість разів перевищує розмір, допустимий за законом та згідно з власними офіційними Роз'ясненнями.

З метою виконання зобов'язань держави за ратифікованою Законом України Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (надалі – Угода про асоціацію), а також усунення прогалин законодавства, Комітет, відповідно до ч. 6 ст. 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції", 09.08.2016 надав Рекомендаційні роз'яснення N 39-pp у частині підходів до визначення розміру штрафів за порушення конкурентного законодавства (надалі також – Роз'яснення).

Роз'яснення гармонізували правозастосовну практику в Україні у питанні визначення розмірів штрафів із правозастосовною практикою Європейського Союзу. Згідно з європейським законодавством та Роз'ясненнями, базою для нарахування штрафу має бути виключно розмір доходу (виручки) продавця від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), пов'язаного з порушенням. Виходячи із цього, розмір застосованого до Товариства штрафу не повинен був перевищувати 10 % від його доходу, отриманого від роздрібного продажу пального на АЗС за 2020 р., який складав 3,92 млрд. грн. (копія довідки додається). Тобто, розмір штрафу не повинен був перевищувати 392 млн. грн.

Натомість, Комітетом накладено штраф, виходячи із чистого доходу ПАТ «Укрнафта» від реалізації у 2020р. від усіх видів діяльності (включаючи продаж нафти та газового конденсату, природного газу, скрапленого газу, доходи від надання послуг та виконання робіт).

Беручи до уваги те, що до прямих конкурентів Товариства на ринку роздрібного продажу пального (компанії, що працюють під брендами «Вог», «Сокар», «Окко») Комітет раніше застосовував штрафи, дотримуючись Роз'яснень та в значно меншому розмірі, ПАТ «Укрнафта» цю ситуацію розцінює як прямі антиконкурентні дії органу, діяльність якого навпаки покликана на недопущення їх вчинення.

Отже, прийняте Комітетом Рішення № 178-р суперечить нормам¹ національного законодавства, положенням Угоди про асоціацію та йде у розріз із правом Європейського Союзу й практикою застосування режиму антиконкурентних узгоджених дій у праві ЄС, що свідчить про порушення Україною взятих на себе зобов'язань за Угодою про асоціацію (з цього приводу Товариство надає витяг із відповідного висновку експерта у галузі права).

У прийнятому Рішенні № 178-р, Комітет безпідставно та штучно завищили структурні показники реалізації світлих нафтопродуктів через мережу «Авіас» (про які зазначається у абз. (211) Рішення № 178-р). На підставі цих надуманих показників АМКУ припустив наявність ознак монопольного домінуючого становища на певних регіональних ринках у більш ніж 170 незалежних суб'єктів господарювання, включаючи ПАТ «Укрнафта», при тому, що вони реалізовували пальне українського виробництва, частка якого в загальному обсязі реалізації в цей час складала 15-25 %.

Проте, у матеріалах справи АМК України та серед додатків до Рішення № 178-р відсутні результати досліджень, на підставі яких Комітет визначив відповідні відсоткові показники часток реалізації світлих нафтопродуктів, а також встановив їх обсяги реалізації. Саме Рішення № 178-р також не містить будь-яких посилань та документального підтвердження того, яким чином здійснено розрахунок розміру часток та обсягів реалізації пального у мережі.

Враховуючи відверту протиправність Рішення № 178-р ПАТ «Укрнафта» оскаржило його в судовому порядку, звернувшись із позовом до Господарського суду міста Києва, яким відкрито провадження у справі № 910/8100/21. Детальні аргументи неправомірності дій членів Комітету, приймаючи Рішення № 178-р, як і неправомірності самого Рішення № 178-р викладені у позовній заяві Товариства (копія якої додається).

¹ Ст. 8, 19, 42 Конституції України, ст. 4, ч.ч. 2, 5 ст. 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ст. 4 Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

Фактично, прийняте членами Комітету Рішення № 178-р та розмір встановленого ним штрафу, ставить ПАТ «Укрнафта» в умови, за яких продаж мережі власних АЗС має стати єдиним джерелом погашення штрафу, що може спричинити вихід Товариства із роздрібного ринку продажу пального.

У зв'язку із вищевикладеним, враховуючи грубі порушення членами Антимонопольного комітету України (державними уповноваженими) службових обов'язків, керуючись статтями 8, 19, 42 Конституції України, статтями 2, 4, 9, 10, 11, 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», просимо Вас провести повну та всебічну перевірку їх дій під час прийняття Рішення від 30.03.2021 року № 178-р, зокрема встановити причини відвертого порушення статей 8, 19, 42 Конституції України та власних керівних принципів діяльності, виконання яких є одним із ключових зобов'язань України відповідно до Угоди про асоціацію, та застосувати відповідні заходи контролю за діяльністю членів Антимонопольного комітету України (державних уповноважених).

Додатки:

- 1) витяг із рішення № 178-р від 30.03.2021 у справі № 143-26.13/153-16;
- 2) витяг із протоколу засідання Комітету у справі № 143-26.13/153-16 від 30.03.2021;
- 3) витяг із висновку експерта у галузі права щодо роз'яснення змісту норм іноземного права (права Європейського Союзу) згідно з їх офіційним або загальноприйнятим тлумаченням, практикою застосування та доктриною щодо регулювання питання захисту економічної конкуренції в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, а також питання кваліфікації і застосування режиму антиконкурентних узгоджених дій у праві ЄС від 04.06.2021;
- 4) копія консультації – довідки від 02.06.2021 р., виданої ПП Аудиторська фірма «Капітал Груп Аудит»;
- 5) копія позовної заяви ПАТ «Укрнафта» щодо оскарження рішення № 178-р від 30.03.2021 у справі № 143-26.13/153-16;
- 6) копія ухвали Господарського суду міста Києва від 23.06.2021 у справі № 910/8100/21.

З повагою,

**Голова Правління
ПАТ «Укрнафта»**

О.В. Гез